

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
režlja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zakon o obrambi države,

ki je bil objavljen 18. t. m., je za celo državno življenje in v zvezi s tem za vsakega državljanja tolike važnosti, da ne moremo iti mimo njega, ne da bi si predložili vse posledice in osebne dolžnosti, ki izvirajo iz njega za vsakega posameznika, vsaj v velikih potezah.

V prvem poglavju je zakonodajalec na podlagi izkušenj velike svetovne vojne kratko in jedrnatno povedal vse, kaj državna obramba pravi, kaj obsega, odnosno z drugimi besedami, kaj je vojna. To poglavje pove, da je treba v svrhu obrambe države uporabiti celokupno moč države in vsa materialna sredstva države in njenih državljanov. Vojne se potemtakem ne sme smatrati kot akcijo, ki jo izvaja samo oboroženi del naroda, to je vojska, in ne sme se vsa pozornost posvečati samo opremljenosti vojske, ampak vojna pomeni več: usposobljenost celega naroda kot celice za borbo za obstanek. Obramba države ni samo stvar mirnodobne vojske, spopolnjene z rezervami, ampak stvar vsakega človeškega življenja, ki živi na državnem ozemlju, pa tudi vsakega državljanja, ki živi izven državnega ozemlja, ker mora vsak po potrebi in svrhi primerno z vsemi silami in vsemi materialnimi sredstvi, s katerimi v normalnih prilikah svobodno in po svojem uvidenju razpolaga, sodelovati v obrambi države, v kolikor se to od njega zahteva. Vsaka država, ki je iz svetovne vojne rezultirala potrebne posledice, si mora usvojiti to načelo.

Iz te temeljne misli pa rezultirata dve potrebi: da se postavi načrt za uporabo teh sil in sredstev, kar je naloga države in njenih organov, in drugič, da se te sile in sredstva izpopolnijo v skladu s potrebo na oni maksimum, ki bi ga diktirali vsi mogoči slučajji državne obrambe. Tu je predvsem potrebna sistematska odgoja celega naroda za državno obrambo ter za zagotavljanje vseh naprav, ki so za uspešno obrambo države potrebne, zlasti vojne industrije, ki mora bazirati na predpostavki, da bo državni narod v slučaju potrebe navezan edino na svoja lastna sredstva.

Pri sestavi načrta za obrambo morajo biti državljani državnim organom na razpolago z nasveti in tudi z dejanjem: zlasti pri izpopolnjevanju statističnih naprav in podatkov. Tudi pri izpopolnjevanju materialnih sredstev mora delo državnih organov dopolnjevati privatna iniciativa, zlasti v preurejanju mirnodobne industrije v vojno industrijo v slučaju vojne potrebe. V tem pogledu bo treba še izdelati poseben sistem sodelovanja in bo imela haš tu privatna iniciativa široko polje dela.

Nad milijon ljudi brez strehe?

VEDNO NOVA ODKRITJA O STRAHO TAH PEKLENSKEGA RAZDEJANJA V ITALIJI. — VOJAŠTVO VRŠI REŠEVALNO AKCIJO, AVIJONI POROČEVALSKO SLUŽBO.

RIM, 26. julija. Iz potresnega ozemlja prihajajo čimdalje bolj pretresljive vesti. Šele polagoma se razkrivajo vse strahote poslednje katastrofe, ki je uničila milijarde narodne imovine in zahtevala mnogo več človeških žrtev, kot je bilo misliti prvotno. Rešilni oddelki, ki jih je odposlala vlada s pomočjo vojaških oblastev, težko prodirajo v najbolj opustošene kraje, ker so razdejane vse ceste in prehodi. Oddelki si morajo sproti krčiti pot med razvalinami razdejanih domov. Izpod ruševin kopljejo vedno več mrtvecev, tako da se kljub skrajno previdni cenitvi priznava s strani oblastev, da presega število žrtev tri tisoč, dočim trdijo neslužbena poročila, da je nad pet tisoč smrtnih žrtev. Število ranjenecv prav tako neprestano narašča. Šele sedaj prevažajo počasi ranjence iz opustošenih pokrajin v bolnice večjih mest. Na prizadetem ozemlju samem pa so vsa količja še uporabljiva poslopja na hitro roko uredili začasne lazarete. Rdeči križ je organiziral zdravnike ter jih odposlal v potresno ozemlje, da bodo nudili poškodovancem prvo pomoč. Za zdravila in obveze pa je poskrbela država. Najtežje je v teh nesrečnih krajih vprašanje prehrane. Prebivalstvo nima prav ničesar. Ker si niti oni, ki so jim ostali domovi neporušeni, ne upajo ostati v hišah, je trenutno pod milim nebom živela čega naroda nad milijon oseb. Onih, ki so ostali brez vsake hrane in obleke, je več stotisoč. Za vse te velikanske množice morajo za enkrat skrbeti vojaški reševalni oddelki, ki so ustanovili vojaške pekarnice in kuhinje, kjer delijo revežem po enkrat na dan toplo hrano in vsakemu po pol kilograma kruha. Reševalna akcija se nadaljuje brez prekinitve noč in dan. Ker imajo reševalci za enkrat mnogo nujnejšega posla, nego skrbeti za vzpostavitev prekinjenih telefonskih zvez, oskrbuje poročevalsko službo in prenašajo razna navodila avijoni. Brez izjeme in na neštivilnih krajih so tudi pretrgani električni vodi za razsvetljavo ter vlada v ponesrečenem ozemlju ponoči trda tema. Kolikor se pač da, so odpomogli temu mnogi žarometi, ki jih je vojaštvo namestilo na najbolj potrebnih mestih reševanja.

Med ruševinami zidovja in tramovja rešujejo še vedno tudi mnogo živih ljudi, ki so bili takorekoč obsojeni, da umrejo lakote v teh grobovih. Vedno pogosteje javljajo sedaj tudi o nesrečah, ki so jim izpostavljeni reševalni oddelki. Prišlo se je, da je rešil neki vojak, doma iz prizadete vasi, izpod zidovja še živo svojo ženo. Ko pa se je povrnil po otroke, ki so tudi še živeli, se je zrušila nanj stena in ga ubila z otrokom vred.

RIM, 26. julija. Policija je pregledala vsa poslopja ter odredila, da morajo izprazniti brez odlašanja tri sto stanovanjskih hiš, ki so v nevarnosti, da se porušijo pri najmanjšem potresu. Zaprlj so tudi šest cerkva in več večjih javnih poslopj.

Težka neurja nad Berlinom

BERLIN, 26. julija. V Berlinu že tri dni neprestano dežuje. Domala vsake pol ure pribesni neurje ter povzroča ogromno škodo na parkih in nasadih. Vihar je izruval več sto dreves, razkril mnogo hiš. Samo tekom včerajšnjega dne je bilo poklicano gasilno društvo nad stokrat na pomoč.

Propaganda za Jadran na Dunaju.

Dunajska »Neue Freie Presse« je organizirala za september veliko družabno potovanje po našem Jadranu, ki bo trajalo od 20. sept. do 6. okt. List razvija živahno propagando in slika krasote dalmatinske obale, znamenitosti dalmatinskih mest, izredno lepe pokrajine, bogato floro in favno, ki je ni enake na svetu.

Logična posledica temeljne misli zakona pa je, da mora vsak državljan tudi v mirnem času z vsemi silami in materialnimi sredstvi, s katerimi razpolaga, tako gospodariti, da more država v slučaju potrebe imeti od njih maksimalno korist. Zato je nadzorstvo države nad gospodarstvom posameznika važno in potrebno. Seveda pa more država nadzirati samo velike obrate in gospodarska podjetja in ima na njih tudi glavni interes. V to svrhu se ustanovi posebna inspekcija državne obrambe. To nadziranje pa seveda ne sme imeti

Z jabolane je padel

sinoči 66-letni posestnik Janez Šilak na Pobrežju. Ko je obiral jabolka, mu je na opolzki veji spodrsnilo. Pri padcu si je zlomil desno nogo ter se ranil na glavi. Moštvo reševalne postaje je ponesrečenca odpeljalo v bolnico.

Nevihla s točo.

Včeraj popoldne se je nebo zopet nenadoma stemnilo. Dušča soparica je vzbujala zle slutnje, ki so se žal — uresničile. Med močnim nalivom je začela padati debela toča, ki je po petminutnem padanju le za čas prenehala, nakar je drobna toča naravnost pobelila nekatere ulice. — Kakor nam poročajo kmetje, ki so davi prispeli na trg, je toča razsajala tudi po Dravskem polju ter vidno oklestila zlasti koruzo. Tudi okoliški vinogradi, ki so bili dosedaj od te šibe božje obvarovani, so bili tu in tam prizadeti.

značaja kontrole, ampak medsebojnega posvetovanja o tem, kako bi se delo v mirnem času moglo najlepše in najuspešnejše spraviti v sklad z zahtevami državne obrambe. Vse gospodarske organizacije in vsi gospodarski čintelji morajo imeti visoki cilj tega sodelovanja z državnimi organi tudi v mirnem času pred očmi in inicijativno podpirati vzajemno delo.

Obramba države nujno zahteva, da se zakon, ki teoretično predvideva vse potrebne mere, z logično doslednostjo tudi izvaja.

Javna invalidska tombola.

Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov v Mariboru priredi v nedeljo, dne 5. oktobra 1930 ob pol 15. na Trgu Svobode javno veliko tombolo v korist in podporo najrevnejšim vojnim žrtvam. Ker je prireditelj socialnega in človekoljubnega namena, prosimo slavno občinstvo že danes, da to akcijo po možnosti podpre, posebno pa prosimo cenj. društva in ostale korporacije, da na ta dan ne prirejajo veselice. Podrobnosti prireditve tombole, katere bo zopet ena najlepših, bomo prihodnjič sporočili.

Angleški prestolonaslednik bo letel čez Ocean.

V londonskih družabnih krogih se govori, da se je princ od Walesa odločil za polet z aeroplanom preko Oceana v Kanado. Avijon bi vodil sam, z njim bi se vozil tudi pilot Filip Sasson. Ni še gotovo, ali bo kraljevska dvojica polet dovolila.

Kam s strankami brez strehe?

Na včerajšnji seji upravnega odbora mestne občine mariborske so razpravljali med drugim tudi o zadevi strank, ki so se ob pomanjkanju stanovanja zatekle pod državni most. Končno veljavnega sklepa ni bilo, pač pa je bil formuliran predlog, naj vzame mestna občina v najem poslopje opuščene opekarne g. Julija Glaserja v Melju in tamkaj namesti rodbine izpod državnega mostu.

Kabaretni večer Sobota 26

VELIKA KAVARNA
Nedelja 27 Kabaretni večer
Vstop prost!

S policije.

Aretirani so bili Josip M. in njegova žena zaradi nastopa sodne kazni. Ana P. zaradi vlačuganja in Marija Z. zbog suma tatvine. — Med prijavami je troje tatvin, potem žalenje Veličanstva in podobno. —

Lastnike avtotaksijev

in avtobusov opozarja mestna policija, da se bo vršilo pregledovanje vozil, ki se uporabljajo za javni promet, poslednjič dne 30. t. m. v mestni avtomobilski garaži v Plinarniški ulici. Kdor ne bo imel vozila pregledanega, mu ga bo policija vzela in pridržala do prihodnjega rednega pregledovanja; poleg tega bo prizadeti še kaznovan in bo imel večje stroške.

Avto v ognju.

Sinoči proti deseti uri je pričel na dvorišču hiše Vrbanova št. 10 goreti tovorni avto, lastnik Avguštin Čopič. Bližnji stanovalci so poklicali ognjegasce, ki so prihiteli na kraj nezgode, pa jim ni trebalo intervenirati; opazil je namreč ogenj že lastnik sam in ga takoj pogasil. Ker kurijo avto s premogom, se je menda vžgal plin. K sreči pa škoda ni velika. —

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zagotavlja naravna »Franz Josefova« grenčica lahko izprazni črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cev so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vladika lavantinski dr. Andrej Karlin — zlatomašnik

(27. julij 1880 — 27. julij 1930)

Kdo ga ne pozna?! Ne samo v cerkvi, ampak tudi na cesti? Kakor malokateri lavantinski vladika, hodi naš knezoškof dr. Andrej Karlin kljub svojim 74 letom v spremstvu mons. Umeka, svojega konz. tajnika, po mariborskih ulicah. Pojavlja se najraje v romantični kotlini pri Treh ribnikih in prijazno, kakor malokateri dušni pastir njegovega položaja, nagovarja pasante s toplo besedo. S to svojo gesto je postal popularen in je znan vsem promenadnikom, ki ga — vsi brez razlike — spoštljivo pozdravljajo. Skozinskož prežet demokratičnega duha je postal v 7 letih svojega pastirovanja med nami pravi ljubljeneček našega mesta. In če ga ni bilo kedaj na spregled, bodisi, da ga je zadržala dolžnost visoke cerkvene funkcije, ali kaka druga ovira, že smo nehoté križem ugibali: »Kaj, če ni zbolel naš vladika?!« Pa se je zopet pokazal med nami v svoji ljubki priprosti, ogledujoč si izložbe. Stalna postaja njegova je izložba Tiskovne zadruge na Aleksandrovi cesti, pa tudi za druge trgovine se zanima. Najbolj pri srcu pa mu je kot vrhovnemu dušnemu pastirju prosvetni razmah njegove škofije. Zato se zanima predvsem za knjige in publikacije vseh smeri. Je naš vladika, smelo in pravično rečeno, **demokratičen škof**, kakor ni bil morda razen Ant. Slomška nobeden njegovih prednikov.

Jutri, dne 27. tm. bo bral naš knezoškof in vladika svojo — **zlatomašo**.

Preglejmo bežno njegov življenjepi, po podatkih, kakor smo jih sprejeli od knezoškofijskega ordinarija v Mariboru.

Dr. Andrej Karlin se je rodil dne 15. novembra leta 1857 v Stari Loki na Gorenjskem kot sin posestnika Florijana Karlina in Terezije, rojene Hartman. — Ljudsko šolo v Stari Loki je zapustil l. 1868, odkoder so ga poslali v ljubljansko gimnazijo, kjer je leta 1876, torej pred 54 leti dovršil gimnazijske študije. Tega leta je položil tudi maturo. Po daljšem posvetu v družini je stopil v jeseni l. 1876 v bogoslovno semenišče. V duhovnika je bil posvečen ravno

27. julija 1880. leta

na nedeljo. Slučaj hoče, da ravno jutri 27. tm. dovrši 50 let svoje duhovniško-pastirske službe.

Posvetil ga je takratni ljubljanski škof dr. Janez Zlatoust Pogačar.

Kot kaplan je služil Karlin v Smledniku od l. 1880 do 1883, v Šenčurju pri Kranju od l. 1883 do l. 1885. — Nato je

postal mestni kaplan in katehet pri Sv. Jakobu v Ljubljani, kjer je deloval od l. 1885 do 1890. — Tega leta je bil pozvan na pravne študije v zavodu Dell' Anima v Rimu, kjer je moral ostati do l. 1892, nakar je bil imenovan prefektom Alojzijevega v Ljubljani, kjer je služboval do l. 1894. Istočasno je bil profesor veronauka na II. drž. gimnaziji v Ljubljani (1892—1900). Stolni kanonik je postal 22. januarja 1900. ter je bil v tej funkciji do 18. marca 1911. leta. — Medtem je bil nadzornik veronauka na ljudskih in meščanskih šolah ter učiteljskih in ravnateljskih deških semenišč »Alozijevega« v letih 1905—1910.

Kot neumoren delavec na polju cerkvene glasbe je bil v tem času tudi glavni urednik »Cerkvenega Glasbenika«, — odlične cerkvene muzikalne revije.

Za škofa tržaško-koperske škofije s sedežem v Trstu je bil imenovan glasom službenega lista dne 6. febr. 1911, a posvečen je bil 19. marca istega leta. Škofijski sedež je zasedal do 4. nov. 1919. leta, ko ga je papež na pritisk tržaške mafije, katera je proti našemu vladiki demonstrirala po najnesramnejših metodah, razrešil vseh dolžnosti. — Kremeni dr. Andrej Karlin je ostal še celo leto pozneje na svojem mestu, kljubujoč slepemu laškemu nacionalizmu, katerega se je vdala tudi sveta stolica.

Naš jubilar je potem kot begunec iz zasedenega ozemlja postal 6. decembra 1919. leta titularni škof temišvski, katero funkcijo je opravljal do 5. junija 1923 s sedežem v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je bil istočasno ravnatelj knezoškofijskega zavoda Sv. Stanislava.

Dne 6. junija 1923. leta je bil konec begunčeve Kalvarije: Imenovan je bil za škofa lavantinskega. Svojo funkcijo je nastopil 18. julija 1923, a slovesno ustoličenje se je obavilo dne 29. julija 1923. leta, torej pred ravno 7 leti.

Politično se dr. Karlin ni udejstvoval. — Leta 1917 dne 19. maja je bil pozvan »ad personam« v gosposko zbornico na Dunaju, a 25. julija 1918 je dobil naslov »cesarskega tajnega svetnika«. Od jugoslovanskih odlikovanj je naš jubilar lastnik reda Sv. Save I. stopnje, kateri red mu je bil podeljen radi njegovih velikih zaslug za pospeševanje prosvete.

Ob zlatomašniškem jubileju našega vladika dr. Andreja Karlina jubilaru tudi mi iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let!

Soustanovitelj Sokolstva umrl.

Te dni je umrl v Pragi v 75. letu starosti F. Kožišek, ki je začasa ustanavljanja Sokolstva bil desna roka Miroslava Tyrša. V mladih letih je bil odličen telovadec-tekmovalec. 44 let je bil upravnik Tyrševga gimnastičnega zavoda pri praškem Sokolu. Nekaj let je bil tudi načelnik tega društva. Spisal je mnogo priročnih telovadnih učnih knjižic, zlasti pa tudi zbirko »Sokolski sistem v slikah«, katere slike je sam mojstrsko izdelal.

Študijsko potovanje docenta g. dr. Matka.

Prve dni avgusta se poda g. docent dr. Matko na štiritedensko študijsko potovanje v svrhu proučevanja pobjanja jetike v raznih državah. Pot ga bo vodila preko Češkoslovaške, Nemčije, Danske, Norveške, kjer se v Oslu udeleži tridnevne konference Mednarodne unije proti jetiki in enotedenskega potovanja članov konference po Norveški, nato preko Švedske, Finske in Poljske zopet v domovino.

Slovensko lovsko društvo — podružnica Maribor

vabi gg. lovske zakupnike in lastnike samolastnih lovišč svojega področja, da se udeležijo sestanka v sredo, dne 30. t. m. v lovski sobi hotela »Orel« v Mariboru, ob 20. uri v svrhu dogovora glede prodaje divjačine v bodoči lovski sezoni. Z ozirom na važnost zadeve bi bila umestna čim večja udeležba.

Dobro in zdravo osvežilo v vročini

je čaša **Radenske mineralne vode** same ali pa s sadnim sokom. To Vas osveži na duhu in na telesu!

Odbor SLD podružnica Maribor

vabi lovce, da se udeležijo nagradnega tekmovalnega streljanja, ki ga priredi streljačka družina Maribor v nedeljo, dne 27. t. m. ob 8. uri zjutraj na garnizijskem strelišču v Radvanju.

Letovanje v Martinščici pri Sušaku.

Skupina za avgust odide iz Maribora dne 31. julija z vlakom ob 17.20. Zbirališče glavni kolodvor pol ure pred odhodom vlaka. Četrtnska vožnja do Sušaka stane Din 35.—. Kdor reflektira na četrtnsko vožnjo, mora vstopiti na glavnem kolodvoru v Mariboru, ostali se lahko pridružijo skupini med potom.

Novi zakoni v slovenskem jeziku.

V zbirki zakonov, ki jo izdaja Tiskovna zadruga v Ljubljani, izidejo v kratkem sledeči zakoni: Zakonik o sodnem postopanju v civilnih pravnih (civilno pravno postopanje). — Zakon o zemljiški knjigi in zakon o notranji ureditvi, napravljanju in popravljanju zemljiških knjig. — Zakon o izvršbi in zavarovanju (izvršilno postopanje).

Tombola.

Prostovoljno gasilno društvo v Radvanju priredi dne 10. avgusta pri gasilnem domu veliko dobrodelno tombolo z lepimi in dragocenimi dobitki. Prva tombola telica, druga šivalni stroj, tretja možko ali damsko kolo, četrta prašič, peta seženj bukovih drv, šesta seženj mehkih drv ter 10 dragocenih desetk, 30 petk, 60 četvork in še 200 manjših dobitkov. Karte za tombolo po 3 Din. Dobijo se pri vseh članih gasilnega društva. Ker je čist dobiček namenjen za odplačilo motorne brizgalne, prosi za prav obilno udeležbo odbor.

Na cesti se je zgrudila.

V Vetrinjski ulici se je včeraj zgrudila 23-letna služkinja Jospina Žabkar iz Tomšičevega drevoreda. Ponesrečenko so z rešilnim avtom odpremili v bolnico.

Sanatorij za železničarje

Kot znano, je pred par meseci posebna zdravniška komisija soglasno zaključila, da se na Visolah pri Slov. Bistrici postavi sanatorij za pljučnolne železničarje. Tozadevni predlog si je usvojila tudi Uprava centralnih humanitarnih fondov za železniško osebje in čaka le na meteorološke podatke s tega ozemlja. Gosp. docent dr. Matko se je za tozadevne podatke obrnil tako na meteorološki zavod v Ljubljani kakor tudi na Dunaju.

Borza dela

v Mariboru išče nujno: 1 kuharico, ki prevzame kuhinjo na svoj račun v dobro razviti gostilni v sredini Maribora; 1000 Din kavcije, znanje slovenščine in nemščine neobhodno potrebno. Stanovanje prosto, drugi pogoji po dogovoru. — Borza išče pa tudi 1 mizarja, 1 mesarja, 1 slaščičarja, 1 peka, 3 ključavničarje, 1 železolarja, več vajencev (pekovski, čevljarke in mizarske obrti), kakor tudi več služkinj, kuharic, servirk in 2 šiviljski vajeniki.

Posebni avtobusi na strelišče.

Jutri povodom nagradnega streljanja na radvanjskem strelišču, bo vozil z Glavnega trga avtobus ob pol 8. in pol 9. naravnost do strelišča.

Dražba nepremičnin.

Pri okrajnem sodišču mariborskem bo dne 24. septembra ob 10. dražba nepremičnin zemljiška knjiga Skoke vl. št. 301; cenilna vrednost 37.157 Din, najmanjši ponudek 24.771.32 Din. — Istotam bo 15. septembra ob 11. dražba nepremičnin zemljiška knjiga k. o. Sv. Lovrenc na Poh. vl. št. 231; cenilna vrednost 511.248 Din, najmanjši ponudek 340.833 Din; dne 22. septembra ob 11. pa dražba nepremičnin zemljiške knjige k. o. Digoše vl. št. 514; cenilna vrednost 20.000 Din, najmanjši ponudek 13.333.34 Din. — Pri okrajnem sodišču v Murski Soboti bo dne 14. avgusta ob 9. dražba nepremičnin, travnikov in njive zeml. knjiga Černejavci vl. št. 124, Kupšinci vl. št. 209; cenilna vrednost 21.263 Din, najmanjši ponudek 14.157 Din. — Na pljuškem okrajnem sodišču bo 2. septembra ob 9. dražba nepremičnin: ideelna ena šestina zemljiška knjiga k. o. Sitež, vl. št. 117; cenilna vrednost 10.400 Din, najmanjši ponudek 7.550 Din.

Umrli so:

danes: v Ipavčevi ulici 55 2mesečni sinček ključavničarja Fran Vauda; pogreb bo v ponedeljek popoldne. — Karla Pipan, 41letna soproga železniškega revizorja, stanujoča v Magdalenski ulici 25; pogreb bo v ponedeljek ob 16. iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče. — Včeraj je preminula v splošni bolnici 10letna Ljudmila Tkalcich, hčerka železničarja iz Dogaš; pogreb bo jutri ob 16.30 iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče. — Istotam je včeraj umrl 43letni čevljarji pomočnik Jakob Skonjar iz Studencev; pogreb bo danes ob 16.30 iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče. N. v m. p.!

V Sv. Petru pri Mariboru je danes ponoči nenadoma preminul bivši dolgoletni župan in veleposestnik g. Ljudevit Fluher. Blag mu spomin!

V soboto ob 9. zvečer v kavarni „Astoria“

kabaretni program

začrebskega kabaretnega ensemble

Vstopnina za osebo 10 Din

Katekizem o tuberkulozi.

Pod tem naslovom izide te dni v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani v obliki katekizma knjižica o jetiki, ki jo je spisal docent g. dr. Matko. Prva naklada bo izšla v 2500 izvodih.

Brezplačni Singerjev šivalni tečaj se vrši od 31. julija do 14. avgusta 1930 v prostorih deške šole IV. v Samostanski ulici. Pouk se vrši dnevno izven uradnih in praznikov od 8. do 12. ure in 14. do 20. ure. Natančnejše informacije v tečajni dvorani. 2113

Mariborski in dnevi drobiž

Slovesnosti ob zlatomašniškem jubileju vladike dr. Karlina

Nocoj ob 20. slovesno zvonjenje, krog četrt na 21. podoknica pred škofijsko palačo, pri kateri zapoje združeni mariborski moški pevski zbori Novakovo »Gorski kraj« s tenorskim solom gosp. Živka, Hajdričev »Jadransko morje« ter »Čolnčiku«. — Okoliških hribih bodo ob tem času goreli kresovi.

Jutri ob 10. bo slovesni vhod v cerkev, pridiga kanonika dr. Vrabra, nato **slavna maša jubilara**. Pri maši se bo pela Schubertova maša v g-duru za zbor in mali orkester, v kateri nastopajo kot solisti gdč. Clarici ter gospoda Živko in Neralić.

Vladika dr. Karlin je sprejel včeraj iz Vatikana prirčno čestitko papeža Pija XI.

Nagradne strelske tekme Oblastne strelske družine.

Tukajšnji odbor Oblastne strelske družbe priredi jutri 27. t. m. ob 8. uri zjutraj na garnizijskem vojaškem strelišču v Radvanju svoje letošnje nagradno streljanje. Namenjeno bo v prvi vrsti kmečkim strelcem iz okoliških krajevnih strel-

skih družin. V posebno lepem številu so se prijavili tekmovalci iz Hotinje vasi, Skok, Dobrovč in Ruš, udeležili pa se bodo tekem tudi odposlanci centrale iz Beograda in Oblaste družine iz Zagreba. Iz Beograda je prijavljenih 10 delegatov-strelcev. Razen članov strelskih družin nastopijo tudi lovci mariborske podružnice Slovenskega lovskega društva, ki bodo imeli popoldne na istem strelišču tudi še streljanje na golobe. Prireditelj tedaj ne bo samo lokalnega, ampak širšega pomena. Dala bo zopet novo vzpodbudo, da se ta patrijotični sport pri nas še bolj popularizira in razširi, kakor se je doslej.

Župan in podžupan v pohorski koloniji.

Včeraj popoldne sta si gg. župan dr. Juvan in podžupan dr. Lipold ogledala mariborsko počitniško dečko kolonijo na Pohorju. Bila sta prijetno iznenadena nad vsem, kar sta videla, nad krasno ureditvijo cele naprave, nad dobrim gospodarstvom in nad neprecenljivo požrtvovalnostjo odbornic Društva za zdravstveno zaščito mladine, ki vse vodi in vedno izpopolnjuje. Videla sta vesele in zadovoljne obraze otrok — in odšla s prepričanjem, da žrtve mestne občine niso dobre sadove.

Na posetih v počitniški koloniji na Pohorju

POT SKOZI POHORSKI VINTGAR. — LEPOTA IN SMOTRENA UREDITEV KOLONIJE. — VESELA LICA, PESEM SMEH. — NIČ RAZLIK, VSI ENAKI!

Toliko sem že čital o počitniški koloniji pri Sv. Martinu na Pohorju. Ni mi dalo miru in odločil sem se za izlet k tej novi točki našega zelenega Pohorja. Priporočalo se mi je kot posebno lepo pot skozi Zgornjo Bistrico in od tam po lesni drči navzgor ob potoku. Žuboreč potok me je spremljal celo pot, valeč in drveč čez skalne mase, mlini, žage, vodopadi in švigajoče plahe postrvi so mi krajšale pot. Nehote sem primerjal to pot z gorenskim Vintgarjem in ni mi bilo žal, da sem spoznal to krasno globel južnega Pohorja. Po dveurni hoji sem prispel do odprte solnčne trate, in glej, skupina ogorelih dečkov je oživljala to sicer malo obljubeno sotesko. Mladi letoviščarji se solnčijo in hlade ob vodi, vsi veselih, vedrih lic, me uljudno pozdravijo in radevolje pokažejo pot do kolonije. Črnook fantič je takoj pripravljen spremiti me do tja, kar je nadziralatelj Puma rad dovolil. Krenila sva skozi senčnat gozdič navzgor in v osmih minutah sva dospela onstran z mladim smrečjem poraslega sedla tolikokrat imenovano počitniško kolonijo.

Ob temnem gozdu ležita dve napravi: Pohorski in Celjski dom, v vsakem po 25 posteli, pred vsako napravo pokrita veranda, pri Celjskem domu celo umivalniki na vodovod. Mladi spremljevalec mi razloži, da so vodo zajeli v studencu tam zgoraj in jo speljali tusem, da pa so v načrtu celo klosetne naprave na vodno izplakovanje, ter prhe, za katere leži že pripravljen material tamkajle pod verando.

Kreneva navzgor po prijazni steri, obrašeni z mecesni in brezami. Preseneti me odprt prostor z lično hišico »Počitniškim domom« in »Mariborskim domom«. Veliko igrišče z gugalnicami, vohalom itd. Tu domujejo deklice, ki so se pravkar vrnile s sprehoda, polne jagod in črnice, vse vesele, prepevajoče. Neka gospodična mi razkaže »Mariborski dom«, ki ima 20 posteli za deklice, bolniško sobico, sobo za nadzorstvo, zdravnikovo sobo in ambulanco. Vse snažno, čisto, res lepo urejeno. »Pa posteljo si sama posteljem, gospod« mi pripomni mali črviček, »tudi doma si jo bom odslej sama postiljal«!

Iz hiše pride, oprta ob palico, gospa gospodarica, znana rodoljubka iz Maribora. Prijazno me sprejme, povabi v hišo in ponudi okrepčilo. Stopim v sobo. Novo iznenađenje: kmetska izba v narodnem slogu in ornamentiki, delo pridnih rok odbornic mariborskega ženskega društva. Vse prijazno, harmonično, domače. V kotu zelena peč, javorjeva miza in krasna kredenca. »Pa še sem pogledajte« — mi reče gospa, ko vidi, da občudujem sobo, ter odpre kredenco. »Vse to smo opremile me, vso to steklenino, porcelan in pribor smo dobile me in sicer brezplačno. In vse, kar vidite, smo napravili v enem letu.« Občudujem toliko delo in skrb, gospa pa pridene z nasmehom: »Se Vam zdi hohštapersko, gospod, kaj ne?« Pripomnim samo, da napravljajo to delo name vtis ameriške urnosti. »Pa bomo delali naprej, bode videli, če nas pridete čez eno leto obiskat,« je dostavila gospa. »Pojdite z menoj!« in ljubezniva gospa me vodi na drugo stran hiše skozi prostorno obedno lopo, kjer se ravno pripravljajo vse potrebno za obed, na obširen zelenjaden vrt, poln graha, kolerab, špinache, zelja itd. »Letos še ni vse tako, kakor bi moralo biti, pa prihodnje leto bomo imeli že vsega sočivja dovolj. Suša nam je nekaj škodovala, pa ta vrt je bil lani še zupuščen njiiva,« razlaga gospa. »Tam zgoraj bomo posadili še petsto grmičev ribiza, da bodo imeli otroci kaj zobati!« še pripomni. Razkaže mi še hlev, jama za gnoj, kleti in ledenico. Tesarji tam okoli dokončujejo še zadnje gospodarske objekte. »Poglejte ta oves na njivi, kako je uspel! To je napravilo umetno gnojilo, katero nam je prispevala tovarna v Rušah. Kmetje tu okoli se mu ne morejo dovolj načuditi.«

Po pobočju jo primahata dva gospoda, prvi bolj slok, drugi nekoliko rejen.

»Obisk dobite, gospa!« — »O ne, to sta naš upravitelj in zdravnik, ki prideta iz vasi, kjer imamo tudi nad petdeset otrok nastanjenih v šoli, med temi 40 bratov Hrvatov iz Varaždina in Krapine.« Kmalu se seznanimo in radoveden vprašam gospoda zdravnika za zdravstveno stanje otrok. »Prav ugodno, boleznih nobene, tek pri deci izboren, vse dobro razpoloženo, četudi nam večkrat nagaja dež,« dobim odgovor. »In Vi, gospod upravitelj, ste zadovoljni s poslovanjem kolonije in z Vašo deco?« — »Hvala za vprašanje, v vseh ozirih sem prav zadovoljen, kar poglejte obraze otrok, pa vidite, kakšno je njih razpoloženje. Imamo dobro nadzorstvo, ki postopa z deco povsem pravilno, dobre kuharice, šolske sestre iz Slov. Bistrice, ter navzočnost gospoda zdravnika, kar še posebno podkrepuje zaupanje starišev v našo napravo.« Zvonec pokliče deco k obedu. Hitro so v redu ter zasedejo vsaka svoj prostor. Pri jedi tekmujejo v dobrem teku in skoro opazim, da prva porcija vsem ne zadošča. Zato hajdi s krožnikom k velikemu loncu, kjer č. sestra Romana vsakemu vedno rada vnovič postreže.

»Kdo pa vzdržuje otroke na koloniji, gospod upravitelj?« — »Preko sto nam jih je poslala mariborska mestna občina, preko sto jih je s podporo banske uprave, ostali so pa na lastne stroške, otroci uradniških, trgovskih in drugih srednjih slojev.« — »Ali delate morebiti med njimi kako razliko v prehrani in postrežbi?« — »Bog ne daj! Pri nas so vsi enaki in otroci se tudi medsebojno najboljše razumejo. Le poglejte jih, kako lepo tu sede po vrsti otrok delavca, profesorja, trgovca, magistratnega uslužbenca itd.« — »Čital sem v nekem listu napade in namigavanja na protekcijo. Danes sem prepričan, da to ni res.« — »Mi je znano. To pišejo zlobni ali zavistni in neinformirani ljudje. Sicer se je tikal napad nekega nam sorodnega društva, a prepričani smo, da temelji na neinformiranosti. Če kdo ne zaupa v našo stvar in naše delo, naj pride sem gor, si ogleda naše poslovanje in odšel bo z vtisom, kakor ga boste odnesli tudi vi, gospod!«

In res je tako! Ta dan mi je bil eden najlepših. Žal, da je tako hitro minul, kakor mi je tudi žal, da se nisem pozneje rodil, ker v naših mladih letih niso skrbeli za otroke tako lepo, kakor je to urejeno dandanes.

XX. izkaz daril »Študijski knjižnici« v Mariboru.

V dobi od 1. jan. do 30. junija 1930 je prejelo vodstvo knjižnice naslednje darove: rektorat vseučilišča v Ljubljani 1, Admontski samostan 3, uredništvo »Edinost« (Trst) 7, uredništvo »Zdravje« (Ljubljana) 3, dr. J. Andrassy (Zagreb) 2, ga. M. Čepič 1, ga. baronica Egger (Pesnica) 4, Glaser Janko 2, baron Gödel-Lannoy 1, Gselman Alfonz 1, ga. J. Gustin 2, gđč. Juvanič Olga 84, min. n.r. dr. V. Kukovec 35, Leopold Bohuslav (Praha) 3, Meško Ksaver 1, Minařik Fr. 1, Premrou Miroslav (Gorica) 2, prof. Prosen J. (Zagreb) 8, kapetan v pokoju Schlosser P. (Gradec) 2, dr. Strmšek Pavel 12, dvorni svetnik Šorli Ivo 15, dr. Žmavc Franc (Praha) 1, dr. Žunkovič Orest (Hvar) 1, Žunkovič Davorin 1 knjigo in 54 vojaških kart. — Skupno 193 zvezkov in 54 kart. — Vsem darovalcem bodi še na tem mestu izražena uljudna hvala za knjižne darove s prošnjo za nadaljnjo naklonjenost napram našemu zavodu.

Za dr. Žerjav-ov spomenik.

V hvaležni spomin na velikega pokojnika je poslalo Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru 300 Din in skupina istega društva v Ptuj 100 Din, skupaj 400 Din po predsedniku Dragutinu Gilčvertu.

Abiturienti trg. akademije

mariborske, ki se mudijo že od 1. tm. na velikem poučnem potovanju po Avstriji, Nemčiji, Nizozemski, Belgiji in Franciji, se povrnejo v Maribor najbrž tekom jul-trišnjega dne. —

Sjaj in barvno razkošje

so znamenja v Persilu opranega svilenega perila. — Pa kako lahko je to pranje! Kos perila menceate previdno in lahko v mrzli Persilovi raztopini. Nato izpirate v mrzli vodi in dotate pri zadnjem izpiranju nekaj kapljic jesiha. Sušite na ta način, da zavijete oprano perilo v belo blago, ki rado vsrkava vlago. Z zmerno vročim likalnikom likate na levi (notranji) strani. To je vse!

Barvano blago preizkusite najprej z ozirom na pristnost barve. Pomočite najprej rob blaga v čisto vodo in stiskajte ga med belim blagom.

Persil

Primorske vesti

Desetletnico požiga tržaškega Narodnega doma je proslavil Francesco Guin-ta v liktorski dvorani v družbi fašistov. Govoril je med drugim o prošlosti in bodočnosti Trsta. Mussoliniju in Turatiju bo sporočil svoje vtise in prepričan je, da bo Duce zadovoljen, ko mu bo razodel, da vlada v Trstu skupnost duhov in da se dela v slogi. Glede gospodarskega položaja Trsta je Giunta optimisti in upa, da bo krize kmalu konec. Tržačani naj le zaupajo Mussoliniju, ki misli na vse Italijane... Tržaški tajnik dr. Perusino je izrekel željo vseh črnosrajčnikov, da naj Mussolini poseti Trst. Giunta je na to molčal. Mussolini je bil že večkrat naprošen, naj se pripelje v Trst in lanskoro jesen je to obljubil tržaškemu škofu, ko ga je v Rimu obiskal, ali doslej Mussolinija še ni bilo v Trst.

V zadnjem času ponehava bojevitost fašističnih govornikov. Zadnja leta so ob vsaki priliki kazali na sovražnika tam preko in izjavljali, da čakajo samo še Ducejevega ukaza, pa bo izbruhnila vojna. Sedaj pa so postali, gotovo po naročilu iz Rima, bolj miroljubni. Francesco Giunta je govoril v liktorski dvorani 13. tm. tako-le: »Ali mislite gledé vojne, da Italija res želi s kom vojno? Ne verjamem. Italija ni nikdar izzivala drugih narodov. Zakaj bi se torej nas obdolževalo, da hočemo vojno? Mi nočemo vojne z nikomur, ako pa jo pričnejo drugi, bomo mi človeški projektivi, vrženi s skrajnostjo v nasprotnika...«

V Piacenzi je govoril nedavno tajnik fašistične stranke Turati o gospodarski krizi. Priporočal je varčnost, da pride gospodarstvo zopet v ravnotežje, posebno še med kmečkim ljudstvom. V Julijski krajini je vse gospodarstvo v veliki krizi. Po deželi se vršijo predavanja, ki povdajajo potrebo skrajne varčnosti, ali istočasno se vršijo na vseh koncih in krajih Primorja javni plesi, ki požrejo ogromno ljudskega denarja. V Pazinu je opozarjal v letošnji zimi pri inavguraciji »dopolavora« politični tajnik udeležence, da Turati ples le še težko trpi. To je bila pametna beseda, toda ostala je prazna, ker se pleše dalje vsepovsodi in se kaže, da bo Turati ples v primorskih pokrajinah med »drugorodci« trpel še dolgo časa. Plesi polnijo fašistične blagajne in iztrebljajo domači živelj iz zemlje na vzhodni meji...

Istrski pokrajini je obljubljen vodovod, ki bo ogromen, ker ima preskrbeti z dobro pitno vodo vse deželne dele. V lanskem avgustu so poročali italijanski listi, da je pulski prefekt v Milanu podpisal dogovor za finansiranje podjetja, ter je gotovo, da se prične vodovodna dela v Istri dne 21. aprila 1930. April je že zdavnaj potekel. Koncem maja je bilo v Puli zborovanje zadruge za gradbo istrskega vodovoda. Prefekt Leone je imel dolg govor, koncem katerega je povedal, da bo vodovod gotovo zgrajen... treba samo čakati na novce! V Rim so poslali prošnjo, da naj bi plačala država 75% vodovodnih stroškov, potem pa še 12½%, ki bi jih morale plačati občine... kajti drugače ne bo mogoče dovršiti vodovoda.

Koncem vojne so odpluli iz Pule nemški mornarji s 25 podmornicami in so jih potopili v bližini Fažane. Mornariško poveljništvo v Puli se pripravlja, da dvigne te podmornice iz morja. Porabili jih bodo kot staro železo.

Neki izseljenec v Argentini poroča: Dve leti se jih je mnogo trudilo po šumah. Trdo delo, malo zaslužka. Sedaj so nekateri zaposleni po zlatokopih. Plače so precejšnje, ali hrana je predraga. Oni, ki so delali na polju v krajih, kjer ni bilo obilne letine, niso zaslužili niti tega, kar so potrosili za pot in obleko. Na posestvih se dela na pogodbo. Delo traja od zore do mraka brez opoldanskega odmora. Po mestih delajo delavci 8 ur. Navadni delavec ima 50 centov na uro. Prihranil bi si sčasoma precej, ako bi ne bilo stanovanje tako drago in pa tudi obleka.

Prvi zvočni film o naši državi.

V Beograd je dospel te dni predstavnik družbe »Internationale Tonfilm-Comp.« g. Aleksander, ki bo snemal prvi zvočni film z našimi motivi, iz našega življenja in z našimi melodijami. Gosp. Aleksander je sam napisal besedilo za film, ki bo imel naslov »Na plavem Jadranu«. Glavno dejanje filma se bo odigravalo v Dalmaciji, posamezne scene se bodo snemale tudi v Beogradu in Mostaru. Filmska družba je votirala za snemanje filma 400.000 zlatih nemških mark. Film bo veliko propagandno sredstvo za naš Jadran. G. Aleksander je že odpotoval v Dalmacijo.

Kožne bolezni in njih zdravljenje

ZNAMENITE IZJAVE DUNAJSKEGA ZNANSTVENIKA-DERMATOLOGA.

Pred kratkim so povabili češki dermatologi znanega dunajskega dermatologa dr. Ervina Pulvaya, da je predaval o zdravljenju kožnih bolezni.

V svojem predavanju je poudarjal predvsem medsebojno odvisnost med spremembami na koži in presnavljanjem. Zdel je z normalno funkcijo kože in pokazal, v koliko je odvisna cirkulacija kože od notranje-sekretoričnega aparata žlez. Tako povzroča n. pr. znižana funkcija žleze ščitnice (thyreoidea) ali hipofize znižani tonus krvnih žil. Pride do oslavljenosti žil in s tem do njih zvišane propustljivosti. Prevladuje nagib za zbiranje in zaostajanje tekočine v tkivu. Posledica je zvišana občutljivost, ki je karakterizirana s tem, da se radi tvorijo mehurčasti izpuščaji (urticaria). Dr. Pulvay je pokazal, koliko najrazličnejših faktorjev pride lahko v poštev kot vzrok pri tvorbi teh mehurčev in ekcemov. (N. pr. motnje v regulaciji sladkorja in motnje v regulaciji vode.) Ako torej dožemo, potem točne analize, vzroke, lahko trajno ozdravimo vse oblike srbečic in ekcemov.

V svojem nadaljnjem izjavljanju je govoril o zdravljenju psorijaze, ki je ena najbolj razširjenih kožnih bolezni in je veljala doslej za neozdravljivo. Psoriasis je dedna bolezen, s katero nastopi istočasno mnogokrat tudi sladkorna bolezen.

Psoriasis ni nikaka infekcijska bolezen, temveč reakcija kože, ki jo lahko povzročimo z različnimi momenty. Za doseg te kožne reakcije je pa potrebna določena kakovost in pripravljenost kože.

Vzroki psorijaze leže predvsem v motnjah občega presnavljanja. Za sedež te motnje so spoznali trebušno slinavko in zdi se, da je abnormalen tudi ves ostali notranji izločevalni aparat žlez.

Zdravljenje psorijaze vršimo torej na podlagi točnega poznavanja vsakokratnega presnavljanja. Ako smo to dosegli, potem je psoriasis ozdravljiva. Na vprašanje torej, jeli psoriasis ozdravljiva, moramo odgovoriti dandanes pozitivno. Vendar ni mogoče določiti za vse psoriatične enotnega zdravljenja.

Vsak slučaj psorijaze zdravimo z uspehom samo tedaj, ako računamo z vsakokratno kemično situacijo. Doba in način zdravljenja sta odvisna od jakosti motenj, ki povzročajo bolezen, od lokalizacije ter razširjenosti sprememb na koži. Zdravljenje psorijaze povzroča normalno zroženje in vodi nato do spremembe celotnega presnavljanja kože. Na ta način dosežemo ozdravljenje psorijaze.

Zanimiva izvajanja so sprejeli znanstveniki z velikim navdušenjem.

Radio kot ptičje strašilo

Da ni čisto brez vsake soli tista zaničljiva beseda o radiju, češ, da ni s svojimi zvočniki za drugo na svetu, kot da straši in vznemirja mirno življenje, kaže naslednja zgodba iz nekega turinškega mesta v Nemčiji. Neki navdušen sadjar ni vedel, kako bi preprečil strahovito uničevanje črešenj po ptičjih. Najprej si je najel otroke, da so v sadovnjaku razgrajali na vse pretege in plašili ptiče, da so se izogibali črešenj. Toda vedno tudi otroci niso utegnili ostati pod drevjem. Sedaj pa se je posvetilo naprednemu sadjarju. Dal je namestiti na najvišjo črešnjo močan ojačevalec radijskega aparata in pustil nemoteno tuiti vse mogoče radijske sporede. Uspeh je bil naravnost presenetljiv: niti videti ni bilo več v bližini kakega tatinskega kljunača!

Lahi proti novim avtomobilskim cestam

V Italiji se opaža precejšnje nasprotovanje gradnjam dragih novih avtomobilskih cest. Prevladalo je namreč prepri-

čanje, da bi se bile mogle velikanske vsote, izdane za gradnjo novih cest, mnogo pametneje uporabiti, in sicer za popravila in razširjenja obstoječih cest. Zato je izjavil minister za zgradbe Crollalanza o priliki budžetne debate, da se takoj po dohvitvi velike avtomobilske ceste Turin—Trst preneha z nadaljnjim gradnjem avtomobilskih cest in da se bo ves preostali denar uporabil le za izboljšanje že obstoječih cest.

Plavači pozor!

V svrhu smotrenejšega treninga je vodnosportni odsek SSK Maribora določil posebne dneve za obvezen trening svojega članstva. Treningi, ki jih vodi odsej priznana plavača Stanko Bertonec in Viki Tominšek, se bodo vršili vsak torek, četrtek in soboto od 17. ure naprej na Mariborskem otoku. Udeležba je za vse člane kakor članice strogo obvezna.

V nedeljo, dne 10. avgusta priredi odsek plavalno tekmo za prvenstvo kluba, na kar že danes opozarjamo članstvo.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

Sport

Za pokal saveza

A.S.K. Primorje : I.S.S.K. Maribor.

Dobro se še spominjamo usodne finalne tekme za prvenstvo Slovenije v Ljubljani, ki je končala s poraznim rezultatom 4:1 v korist »Ilirije«. Nihče ni mogel ugovarjati izidu tekme, čeprav po kvaliteti igre ni bil povsem upravičen.

Od takrat »Maribor« ni nastopal v resnejših tekmah, ki bi bile pomembne za njegov sloves v domačem sportu. Veliko važnost pa polaga domača sportna javnost na izid jutrišnje tekme za pokal JNS, v kateri bi prvak mariborske oblasti ob količjak posrečenem startu lahko rehabilitiral sloves svojega kluba in celokupnega mariborskega sporta. Prepričani smo, da bodo domačini v to smer zastavili vse moči in da bo prireditev nudila prvovrsten sport. Več nade je sicer pripisovati »Primorju«, vendar je izid dvomljiv, kajti mnogo zavisi od posrečenega izkoriščenja ugodnih momentov, ki jih »Maribor« tako rad prezre.

Tekmovanje za pokal JNS se prične jutri po vsej državi in bo jako zanimivo, kajti pokalno tekmovalstvo je veliko bolj interesantno kakor pa prvenstveno tekmovalstvo na točke. Klub, ki tekmo izgubi, izpade iz nadaljnega tekmovalstva. Ta način tekmovalstva napravi tekme zanimive in je vpeljano skoro v vseh državah.

Upravičeno pričakujemo, da bo naša sportna publika jutri na tekmi polnoštevilno zastopana. Ako jutri naš prvak zmaga, igra prihodnjo nedeljo v Ljubljani proti S.K. Iliriji.

Sport v nedeljo.

Ob 9.30 na igrišču ISSK Maribora: mladinska nogometna tekma ISSK Maribor:SK Železničar za mladinski pokal

SK Ilirije. Sodnik g. Bergant. Ob vsakem vremenu.

Ob 14. v kopališču na otoku: turnir v namiznem tenisu za klubsko prvenstvo ISSK Maribora.

Ob 15.30 na igrišču ISSK Maribora: prijateljska tekma rezerv ISSK Maribora in SK Rapida. Sodnik g. Marinič.

Ob 17.30 na igrišču ISSK Maribora: pokalna tekma ASK Primorje (Ljubljana) :ISSK Maribor. Sodnik g. Wagner (Celje). Ob vsakem vremenu.

Zbor nogometnih sodnikov, službeno.

K pokalni tekmi ASK Primorje:ISSK Maribor dne 27. julija v Mariboru se delegira za sodnike g. Wagner (Celje). Rezerva g. Ochs.

Davšev pokal.

Včeraj se je pričela v Parizu finalna borba za Davisov pokal med Francijo in Ameriko. Američan Tilden je porazil Francoza Borotra z 2:6, 7:5, 6:4, 7:5. Francoz Cochet pa Američana Lotta s 6:4, 6:2, 6:2. Stanje po včerajšnji tekmi je 1:1.

Velik mednarodni teniški turnir v Zagrebu.

Zagrebski medklubski odbor za prireditev mednarodnih turnirjev priredi v Zagrebu velik mednarodni turnir v lawn-tenisu za prvenstvo države in za pokala Nj. Vel. kralja Aleksandra in kraljice Marije. Turnir se bo vršil od 27. do 31. avgusta t. l.

Zimskosportni sodniški izpiti.

Smuško-tehnični odsek JZSS bo nadaljeval letos s sodniškimi izpiti. V septembru se bodo vršili prvi izpiti v Ljubljani, v oktobru drugi. Obenem se bo v oktobru vršil teoretski tečaj za sodnike za skoke, takoj začetkom zime pa praktični. Pozivajo se v prvi vrsti oni klubi, ki še nimajo v svoji sredi izprašanega sodnika, da izberejo primerno osebo in jo zainteresirajo za izpit. Pri savezu dobe Savezna pravila, ki vsebujejo vse potrebne podatke. Še v tej sezoni se bo tudi osnovalo izpitno komisijo pri podsavezu v Mariboru in Zagrebu.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

22

»To je polmesec,« je poravnal oče Jindrovo zmoto. »Čakajte, pustite me, da še pogledam!« je navdušeno prosil Jindra, potem pa je nameril daljnogled na očeta. Seveda se je varal, videl je samo svetlo meglo. Njegovo oko se je sklonilo na puncovno zvezdico na srebru, in šele zdaj, ko je videl njeno neznatnost, je pošteno osupnil.

»To je krasota!« je vriskal. »Jaz sem mislil, če je Diana, da bo to psiček, pa je ženska z mescem na čelu, z zvezdico pri nosu in dvojko na tilniku.«

Ni se mogel nagledati; resničnost in možnost tako drobne skulpture in to, da jo je videti s to pravico, mu je bila očividno pravi čudež.

»Čakaj, še nekaj ti pokažem!« je rekel Jindřich, namočil prst v črno kavo, poskropil papir, tako da se je napravilo nekaj prav majhnih rjavih kapljic.

Naravnal mu je cev na eno od njih.

Jindra je zacvilil od veselja, dvignil glavo, se ozrl na okno, ki je bilo pred njim na stečaj odprto, in zopet je pogledalo oboroženo oko v kapljice črne kave, se znova prepričal, da je vse, kar vidi na nji skozi steklo, zgrnjeno v neskončno drobni točki, ki se tako vidi le zaradi svojega blišča, in zopet je opazoval v okularju daljnogleda.

Le kako je to mogoče! Nele vsak tudi najdrobnejši listek vijolic na oknu, celi podrobni vzorec zaves, ampak tudi cela pokrajina, z robom, nazobčenim po dimnikih nižjeležečih hiš, cesta in čeznjo počez

železniški nasip, in moj Bog! — resnično se premikajoči vlak, vse je videti, tudi prapor dima, ki plapol nad vlakom — in glej! — prikazal se je hipoma bel oblček nad lokomotivo, za njim se je ozval oddaljen žvižg vlaka: to vse je osredotočeno na majčkenem koščku, na katerem prosto oko le z velikim trudom opazi štirikotniček okna! Ves ta neizrekljivo nežni in ostro narisani, žalostni, črnorjavi svet, slok kakor na vrtni zrcalni krogli in na konici, mala svetla kroglica, in ko je Jindra gledal na pravo nebo, bi ga bilo močno žareče solnce skoraj oslepilo!

Globoko je vzdihnil Jindra in gledal razočaran očeta, ne da bi slutil, da je v tej črnorjavi kapljici utopil svojo otroško mladost. Še isti dan mu je oče likokrat nadomestil mikroskop, »napravljen za silo iz daljnogleda; in tale strojček je postal nekak pomnik Jindrove otroške dobe, kajti odslej je postal mahoma cel mož, raziskovalec v miniaturni sicer, zarodek učenjaka, kakor je postal Jindra, še preden so mu zrastle take brčice, kakor jih je izsilil pod nosom svojega očeta. Kajti od onega dne ni imel smisla takorekoč za nič drugega več nego za to, kar je bilo v zvezi s prirodoznanstvom. Vsaj do dobe, ki je za vsakega mladega moža kritična in ki mu nastane, ko postaja mož. Izjema so bili le vodni sporti.

V tem je bil čisto očetov, neglede niti na prirojeno ljubezen otroka Vltave, ki je zagledal luč sveta sto korakov od njenega brega, takrat še neregulirana, in je deset let tukaj živel.

Polagoma je postal znamenit vztrajen plavač, veslač, vreden svojega očeta, včasih celo strasten, ampak njegova prava, nikoli neutrudna strast je veljala znanstvu in prirodi.

Tu je postal od očeta še bolj nerazdružljiv nego

na vodi in večkrat res njegova muka. Kajti Jindřich Pavák je vedel mnogo, ali Jindra je hotel vedeti vse in prav kmalu je zadel ob dno in stene prirodoznanskega vodnjaka svojega očeta, ki na primer niti slutiti ni o tem, da so »pavaki« golobje.

Kmalu torej ni zadostovalo očetovo znanje, čeprav ga je na hitro izpopolnjeval, in njegov fant, ki je poizvedoval pri njem, srce ob srcu, je z žarečim pogledom in z nestrpnostjo gnetel očetove prste in se kmalu naučil iskati sam po knjigah in Pavákov sicer tako glasno stanovanje je utihnilo, ker sta oba sedela, vsak pri svojem. Jindřich pri svojih pesnikih in modrijanih sanskrita, Jindra pri prirodoslovnih knjigah; oni z jasnim, ta z nagrbnjenim čelom.

Njuni poti, enkrat razdvojeni, sta šli čim dalje bolj narazen, ker sta peljali k ciljem, ki so bili med seboj kar najbolj oddaljeni, kakor sta kulturna zgodovina ljubezni in očesno zdravilstvo, za katero se je Jindra specializiral že pred svojim doktoratom, ki bi ga bil čisto gotovo dosegel še pred svojim trindvajsetim letom — da ni bilo vojne.

Ta čas je bil Jindřich Pavák zaposlen z grajenjem svoje znanstvene pozicije v Pragi. Njegov češki prevod »Kamasutre« je bil še vedno v rokopisu; akademija se ni mogla odločiti, da bi ga izdala, čeprav je ponudila prispevek za izdajo; založniki so bili za to napol pripravljeni, ako avtor izpusti filološke komentarje pod črto, praške tiskarne niso imele sanskritovih matric.

Pa tudi sicer se ni zgenilo nad nobenim rokopisom toliko izbirčnih ram, in ko se je našel nekaj pogojen izhod po predlogu, da naj bi neka mesta toinačilo s »sramežljivo latinščino«, je odstopil celo najsmelejši založnik, kajti to, kar bi ostalo, res ni bilo vredno, da bi se kdo osmelil...

Batja — drugi Ford

Po vsej Evropi znani tvorničar čevljev Batja se ne peča več samo s proizvodnjo obuval. Nekaj časa je, upoštevajoč potrebo svojega delavstva, skušal producirati cenene bicikle za svoje nastavljenke. Komad je stal 690 češkoslovaških kron. To pa je bila le prehodna doba. Kajti sedaj prodaja Batja že tudi motocikle in rezervne dele avtomobilov. Motocikle, čijih posamezne sestavne dele naroča Batja iz Francije, prodaja bogati tvorničar za 7700 češkoslovaških kron. Poslednje dni pa že javljajo, da namerava Batja zgraditi posebno tovarno za izdelavo avtomobilskih gume in za gradnjo malih avtomobilov samih. Pravijo, da bodo ti avtomobili po svoji kakovosti na višini, a vendar zelo po ceni. Da vidimo!

70letna ugrabljenka.

Neka bogata 70letna vdova po nemškem inženjerju v Cagliariu na Sardiniji se je zaljubila v 40letnega častnika. Ko je za to doznala hčerka starke, je pregovorila svojo mater, da se je preselila k njej v Turin, da pozabi svojega ljubčka. Lepega dne pa se je pojavil pri vdovi oficir iz Cagliarija ter se odpeljal z njo za vedno. Hčerka je sedaj slučaj prijela ter bo oficir obtožen ugrabljenja ženske osebe...

MALIOGLASI

Gospodična, večša šivanja
išče službe k otrokom v Mariboru. Naslov v upravi lista. 2106

Krojaškega valenca
sprejem. Franc Cverlin, Maribor, Gosposka ulica 32. 2105

Trgovino s kuhinjsko posodo
na Glavnem trgu prodam ali oddam v najem. Naslov v upravi lista. 2111

Lepo opremljeno sobo

z razgledom na park s separiranim vhodom oddam boljši osebi. Naslov v upravi lista. 2104

Gramofone popravljajo precizno le mehanična delavnica JUSTIN GUŠTINČIČ, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Istotam velika izbira najboljših gramofonov znamke »Columbia« in gramofonskih plošč. 602

Prodajam gostilno in trgovino z mešanim blagom ob okrajni cesti na zelo prometni točki v bližini Maribora. Pismene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Ugodnost«. 2098

Prodajam hišo, lep vrt, nekaj sadonov, njivo in travnik 5 minut od kolodvora, 2 minuti od cerkve. Denarja potrebno 50.000 Din. Izve se pri G. LESJAK, Slivnica pri Mariboru. 2099

Mladí zajčki angorske pasme par za 50 Din, na prodaj. Restavracija pri »Treh ribnikih«. 2107

Sobo, čisto, z dvema posteljama in uporabo kopalnice v bližini Vodnikovega trga, oddam. Istotam sprejem tudi solidno sstanovalko. Naslov v upravi lista. 2012

Večje krasno stanovanje

v sredini mesta oddam s 1. avgustom. Obstoja iz treh sob, kopalne sobe, sobe za služkinjo ter vseh ostalih pritliklin. Vprašati pri Upravi hiš Pokojniškega zavoda za nameščence v Mariboru od 18. do 19. ure dnevno. 2028

Fotografiram vse!

Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoateljé. Fotomayer, Gosposka 39. 2046

Majši trgovski pomočnik, specerist se sprejme. Ponudbe na upravo »Večernika« pod: »Priden in pošten«. 2087

Najlepše razglednice iz Maribora

dobite v papirnici Feliksa Novaka. Gosposka ul. 9. 1768

Za potovanje:

potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovčki za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Casopisi in inserati.

pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

Hlito popravilo ur,

ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Stole vpletam

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehnične. 529

Brez strokovnjaka nobenih očali!

PETELNOVA OČALA SO NAJBOLJŠA

J. PETELN

1943

Maribor, Gosposka ul. 5

Diplomiran in državno preizkušen optik

Pomerjenje vseh očal

Sobo in črkoslikanje, barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

EVA CREMA odstrani nadležne lase brez bolečin. Neprekosljivo kosmetično sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in glavni zalogi

A. ZORKO :: MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 14 1985

Izredna prilika za nakup moškega perila

v tovarni perila Maks Duriava & Co. Maribor, Gregorčičeva ulica 24

kjer so še vedno v zalogi velike količine različnega perila, kakor:

Srajce iz celirja in kombinirane z dvema ovratnikoma ter dvojnimi manšeti po Din 36.—, 46.—, 52.— in 58.—;

Bele srajce in srajce k fraku do najfinejše vrste od Din 40.— naprej; Srajce iz popelina, panama-srajce in nočne srajce najfinejših vrst in vseh velikosti;

Spodnje hlače, dolge in kratke, iz gradla, keptra ter šifona; pižame moške, ženske in otroške od Din 100.— naprej; ovratniki mehki, poltrdi in trdi, najfinejšega lastnega izdelka.

Naročila po meri se izvršijo v 24 urah. Blago je prvovrstno in so cene z ozirom na to, da je treba vso zalogo v najkrajšem času vnovčiti, najnižje. 2040

Ekspozitna hiša „LUNA“ lastnik A. Pristernik
Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Bogato izbrana zaloga:

Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
Veslaški lopiči za gospode komad od Din 24.— naprej
Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
Kopalne čepice komad od Din 8.— naprej
Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
Sokolske malce komad od Din 20.— naprej

Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz jadravine, sandal, kravati, srajc, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXI

E IX. 2519/30

8

Dražbeni oklic! Dražbeni oklic!

Dne 22. septembra 1930 ob 10. uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Ruše vl. št. 338.

Cenilna vrednost: Din 30.820.—.

Najmanjši ponudek: Din 15.410.—.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX

dne 13. julija 1930

2006

E IV. 1963/29

30

Dne 15. septembra 1930 ob 11. uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Sv. Lovrenc na Pohorju vl. št. 231.

Cenilna vrednost: Din 511.248.—, vrednost pritikline: Din 11.430.—, najmanjši ponudek: Din 340.833.—.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV

dne 10. julija 1930.

2004

Linolejum
je najboljši
in najcenejši
obložek
za tla

"WEKA" MARIBOR

**Sanatorij
v Mariboru** 1117

Gosposka 49 Telefon 23-58

Najmodernejši urejen za operacije
in zdravljenje z zdravilnimi aparati.
Višinsko solnce, diatermija, toni-
zator, žarnica „Hala“. Lastnik primarij

Dr. Mirko Černič
specijalist za kirurgijo.

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

**MEINEL
&
HEROLD**

Gramofoni	od Din 298— dalje
Mandoline	136—
Violine	95—
Gitare	207—
Trombe	505—
Ročne harmonike	85—

3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

OTVORITVENO NAZNANILO IN VABILO!

Podpisana si usojata naznaniti, da sta prevzela staroznano in sedaj renovirano gostilno Kazbek (Ružič) o Novi vasi pri Mariboru. Potrudila se bosta s toplimi in mrzlimi jedili, z dobro izvoljenimi pijačami (pri toplem vremenu dnevno pivo v sodčkih), solidnimi cenami in prvovrstno postrežbo cenjene goste najbolje postreči.

Hkrati vabita na

otvoritveno veselico,

katera se vrši dne 3. avgusta t. l. Prostorni senčni vrt, priložnost za ples in druge zabave. Godba Visijak.

Začetek ob 15. uri, vstopnina Din 4.—

Za obilen obisk prosita

F. in M. Podgoršek.

Občudovali Vas bodo

v novem kopalnem plašču, za katerega Vam nudi tvrdka

L. ORNIK,
Maribor, Koroška c. 9.

Krasno **FROTIR-BLAGO** v jako pestrih barvah
in okusnih desenh pod jako ugodnimi pogoji.

V zalogi tudi elegantni, damski kopalni
trikotji in moške kopalne hlačke različnih vrst,
kakor tudi damske in moške kopalne kape.

Najboljši 742

in najcenejši nakup
nogavic, rokavic, pe-
rila ter vseh modnih
in šiviljskih potrebščin

Modna trgovina

ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ul. 4

E IX 2599/30
7

Dražbeni oklic!

Opozarjam p. n. publiko na zalogo prekajenih izdelkov velike svetovno znane tuzemske **prekajevalnice**, vsled česar nudim vse izdelke te stroke po **tvorniških cenah**

Specijaliteta:

Praška dijetna šunka, 10 dkg Din 7.—, mešani narezek (rodbinski) 1/4 kg Din 10.—. — Potrebni provijant za **turiste, izletnike itd.** Vse vrste **delikates**

Za trgovce in gostilničarje engro-cene. — Prepričajte se osebno o cenah in kvaliteti, v delikatesni trgovini

2091

L. UHLER, Maribor, Glavni trg

Dne 22. septembra 1930 ob 11. uri dop. bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga k. o. Digoše vl. št. 514.

Cenilna vrednost: Din 20.000.—.

Najmanjši ponudek: Din 13.333 34.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX
dne 13. julija 1930.

Kaj je za vlagatelja najvažnejše?

Popolna varnost njegove naložbe!

Zato nalagajte svoje prihranke v

OBLASTNI HRANILNICI MARIBORSKE OBLASTI

za katero jamči **DRAVSKA BANOVINA** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Centrala: **MARIBOR, Trg svobode 3**

Podružnica: **CELJE, Cankarjeva ulica 11**
(Prej: Južnoštajerska hranilnica)

Najugodnejše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu. Vsakovrstna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagateljem izven Maribora in Celja na razpolago položnice.